

Telegraful Român

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andrei Șaguna
APARE SAPTAMANAL

Abonamentul:
Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 8 Dolari.

Articole și corespondențe
se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor
un șir peti 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile
se adresează **Administrației** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Cuvântarea

Înalt Prea Sfinției Sale mitropolitului NICOLAE la instalarea P. S. Sale episcopului Nicolae al Orăzii, 28 Iunie 1936

„Nimeni să nu defaimă tinerețele tale, ci te fă pildă credincioșilor cu cuvântul, cu purtarea, cu dragostea, cu credința, cu curăția”. [I Timotei 4, 12].

În ziua de 18 Decembrie, ce-a trecut, P. Sf. Episcop Roman al Orăzii mi-a trimis prin arhiereul vicar de atunci, astăzi P. Sf. Episcop Andrei al Aradului, o scrisoare în care-mi cerea să-i dau «mână de ajutor în aflarea unui vrednic urmaș».

«Acest ajutor îmi poate da între împrejurările de astăzi — zicea Prea Sfințitul în scrisoarea sa — numai părintele Nicolae Popovici. Te rog a aduce jertfa de a te învoi să vina la Oradea și a-l convinge că aici este locul lui lângă mine cât trăesc și după moarte, după ce nu voi mai fi. Datoriez această îngrijire de eparhia mea de venerabil trecut și de înalte nădejdi pentru viitor. Dă-i binecuvântarea și-l trimite de sărbători la noi, ca să vadă cu ochii că aici este locul lui a fi».

La această scrisoare care se încheia cu urări de sfintele sărbători ale Crăciunului, eu i-am răspuns printr-o telegramă, urându-i din parte-mi sănătate și bucurii duhovnicești de sfintele sărbători.

Cu data de 27 Decembrie, deci a treia zi de Crăciun, am primit dela Prea Sfinția Sa a doua scrisoare din șirele căreia transpiră presimțirea sfârșitului apropiat și grija de succesiunea la scaunul episcopesc.

«Mulțumesc — îmi scria Prea Sfințitul — pentru urările de bucurii. Dar, înalt Prea Sfinția Ta, pentru mine nu mai există decât o singură bucurie: să-mi văd asigurată succesiunea onorabilă la scaunul episcopal din Oradea, omul capabil să zidească Sionul românesc la granița de vest pe temelia pusă de mine. Pe acest om vi-l am cerut în scrisoarea trimisă prin Andrei la București... anume pe profesorul de teologie Nicolae Popovici din Sibiu, singurul care corăspunde așteptărilor mele și ca curățenie a vieții și ca pregătire teologică... Eu socotesc că ar fi păcat să fiu lăsat a mă prăbuși la sfârșitul vieții, când toată viața mi-am petrecut-o în jertfă de sine pentru neam și lege. De aceea te rog să nu lași să apună anul acesta peste durerea mea, ci să-mi vestești intrarea în anul nou cu cuvântul da și să trimiți pe Nicolae la mine».

Cu această ultimă dorință de binecuvântată amintire vrednicul Episcop Roman, la puține zile după aceea — s'a săvârșit din această viață.

El își doarme somnul de veci în această biserică și cu duhul lui este de față între noi. Lui mă adresez, din mijlocul praznicului nostru de astăzi, ca să-i împărtășesc vestea bună: Dorința Prea Sfinției Tale, prea fericite Episcop Roman — s'a împlinit!

Am adus astăzi pe Nicolae la Oradea, unde ai spus că-i este «locul lui a fi», ca să-ți fie urmaș vrednic și să primească cu pietate moștenirea scumpă ce i-ai lăsat-o.

Oricât de grea îmi este despărțirea de fiul meu duhovnicesc pe care l-am crescut să mi fie de ajutor în centrul mitropoliei noastre — totuși «jertfa» mea, pe care mi-o cerea P. Sf. Roman, mi-a fost ușoară, când am văzut cum întreg clerul și poporul eparhiei Orăzii, într'un glas, s'a identificat cu dorința cea mai de pe urmă a venerabilului Episcop care l-a păstorit. Hotărârea mea a fost ușoară și pentru că știam că în persoana Prea Sfințitului Nicolae eparhia Orăzii va primi un păstor destoinic și înarmat cu calități la înălțimea misiunii mari la care era chemat.

Prea Sfințite Episcop Nicolae, vei avrea să duci mai departe opera începută cu o rară experiență și vrednicie de primul ei episcop, după reînființarea eparhiei Orăzii. Viața întreagă a Prea Sfințitului Roman a fost un program, având ca puncte centrale în jurul cărora s'a desfășurat activitatea Sa: întărirea ortodoxiei și înălțarea neamului românesc. Acest program Prea Sfinția Ta îl primești astăzi ca pe un steag purtat cu glorie în luptele bisericii și ale neamului, ca să-l duci, cu ajutorul Domnului și al turmei ce-ți este încredințată, din biruință în biruință. Vei lărgi și adânci acest program, cu înțelepciune, în conformitate cu nevoile actuale ale bisericii și neamului, și cu stăruință și devotament îl vei coborî, zi cu zi, în realitățile vieții. Te așteaptă cu iubire un popor blând și bun, care în focul unor aprige lupte seculare și-a dovedit neînduplecata sa alipire către biserică strămoșească. Cu răvnă sfântă să-i împărtășești luminile ortodoxiei și binefacerile culturii naționale, ca prin conștiința sa și, când ar trebui, prin brațele sale, să fie străjerul neadormit aici la granița apuseană a țării.

Nu mă îndoiesc că toate acestea și mai mult decât acestea le vei face, știind să dai credinții Prea Sfinției Tale probleme mari de rezolvit. Tinerețea îți va fi un avantaj care-ți va da putința să urmărești cu răbdare și cu sistem soluțiunile cari reclamă oameni pregătiți anume și împrejurări favorabile de îndeplinire. De aceea îți repet cuvintele sf. apostol Pavel, adresate învățacelui său Timotei: «Nimeni să nu defaimă tinerețele tale, ci te fă pildă credincioșilor cu cuvântul, cu purtarea, cu dragostea, cu credința, cu curăția».

Domnul și Mântuitorul nostru Isus Hristos, mai Marele Păstorilor, căruia îi închinăm viața noastră, să te întărească pe drumul slujbei celei sfinte, pe care pornești cu ziua de

astăzi, pentru a fi părinte bun al clerului și poporului din această de Dumnezeu păzită eparhie a Orăzii.

Când prorocul Ilie, împovărat de bătrânețe, și-a luat rămas bun dela Eliseu, îi zise acestuia: «Cere ce vei să-ți fac mai înainte de ce mă voi lua dela tine? Și a zis Eliseu: «Să fie Duhul care este în tine îndoit întru mine».

Cuvântarea

Înalt Prea Sfinției Sale mitropolitului NICOLAE la instalarea P. S. Sale episcopului Nicolae al Clujului (în ziua sfinților Apostoli Petru și Pavel)

„Domnul a zis lui Pavel noaptea în vedenie: Nu te teme, ci vorbește și nu tăcea. Pentru că eu sunt cu tine și nimeni nu va cădea asupra ta, ca să te vateme. Căci am mult popor în orașul acesta” [Fapt. Ap. 18, 9—10].

Ieri am așezat în scaunul eparhiei Orăzii pe Prea Sfințitul episcop Nicolae, — astăzi are aceeași bucurie eparhia de Dumnezeu păzită a Vadului, Feleacului și Clujului care-și primește pe noul ei păstor în persoana Prea Sfințitului Nicolae.

Dumnezeu a voit ca Prea Sfințiile Lor să primească darul arhieriei la sărbătoarea Pogorării Duhului Sfânt și să intre în misiunea la care sunt chemați la sărbătoarea sfinților apostoli Petru și Pavel, pentru ca amândouă aceste praznice, cu speciile lor semnificații duhovnicești, să-i întoarcă cu gândul la originile apostolatului creștin și să-i oblige a considera acest apostolat, în a cărui succesiune neîntreruptă s'au învrednicit a se înșira, ca un factor fundamental pe care se sprijinește, prin care se desvoltă și prosperează în toată vremea Biserica lui Hristos. Mai ales astăzi însă, când atâtea curente protivnice credinței se învălmășesc în viața lumii și în viața poporului nostru, apostolatul Bisericii trebuie să vestească cu nou curaj idealurile spirituale ale Evangheliei și să păstreze viața poporului român în alvia marilor și încercărilor tradițiuni cari l-au călăuzit la mântuire, printre grele primejdii și năpăstui, în tot trecutul său.

Îți repet Prea Sfințite și prea iubite episcop Nicolae, cuvintele pe cari le-a adresat Domnul apostolului Pavel pe când se găsea în Corint: «Nu te teme, ci vorbește și nu tăcea... căci am mult popor în orașul acesta». Într'adevăr, ai mult popor dornic să primească lumina lui Hristos, în orașul acesta și în eparhia ce-ți este încredințată spre păstorire. Cu dragoste mare el Te așteaptă să reverși peste suflete binecuvântarea învățăturii evanghelice, să-l chemi la rugăciune lângă altarul strămoșesc unde găsește astămpărare sufletească.

Prima fază din istoria reînființării episcopiei a Vadului, Feleacului și Clujului, a fost o fază de organizare și de înzestrare cu așezăminte necesare pentru dezvoltarea ei mai departe. Neuitată are să rămână amintirea primului episcop, Nicolae Ivan,

Această cerere o fac eu pentru Prea Sfinția Ta în clipa aceasta: Să fie duhul credinței și al jertfei, duhul dragostei și al înțelepciunii, care a călăuzit pe înaintașul Prea Sfinției Tale Episcopul Roman, îndoit întru Prea Sfinția Ta și să te povățuiască spre o păstorire îndelungată și rodnică spre binele sfintei noastre biserici și al patriei române.

că a știut să înzestreze eparhia cu instituțiunile cele mai trebuincioase.

Faza a doua care trebuie să înceapă cu venirea Prea Sfinției Tale la conducerea ei, va fi o fază de lărgire a programului de activitate, o fază de aprofundare a problemelor vieții spirituale, o epocă de misionarism vioiu pentru a da vieții credincioșilor un cuprins mai duhovnicesc. Aceasta e cu atât mai necesar cu cât în zilele noastre se simte nevoia unei urgente refaceri a întregii vieți publice. Iar această refacere n'o poate realiza decât Biserica noastră care este o emanațiune a revelațiunii divine, care nu lucrează cu mijloace omenești, ci este o fântână a darului de sus, a apei celei vii ce așteaptă să se reverse în toate sufletele.

În scopul acestei refaceri sunt adânc convins că Prea Sfinția Ta cu tinerească putere ce o ai, cu cultura superioară ce ți-ai câștigat-o și cu dragostea curată de care ești pătruns față de Biserică, vei porni la lucru spornic netemându-te de nici o oboseală. Vei chema preoțimea, pe cei mai în vârstă ca mai buni de sfat, pe cei mai tineri ca mai plini de energie, la munca de luminare a poporului nostru. Te vei îngriji de școala teologică a eparhiei ca astfel preoțimea noastră să fie și în viitor la culmea chemării sale, ridicându-se la înălțimea pretențiunilor și problemelor vremii de azi. Vei face ca tinerii ucenici ai Domnului să alterneze audierea cursurilor cu rugăciunile în fața altarului acestei mărețe catedrale, din care trebuie să izvorască pentru viața întregului oraș și a întregii eparhii cât mai mult dar și binecuvântare cerească.

Vei chema tineretul universitar și pe intelectualii din capitala Ardealului ca să le arăți că știința și credința trebuie să fie strâns însoțite, căci numai așa vom putea așeza viitorul pe temelii puternice. Cultura cea adevărată, capabilă să înalțe viața la un stil sănătos și superior atât în ce privește pe indivizi, cât și în ce privește popoarele, cuprinde în sine nedespărțite și armonizate atât credința cât și știința. Cu deosebire viața sufletească, atât de nobilă și de împodobită cu alese virtuți a poporului nostru, nu s'ar putea menține și desvolta dacă ar dispărea din cultura noastră românească factorul credinței.

Te vei interesa de muncitorii din ateliere, de toate clasele sociale, căci toți sunt mădulare scumpe ale neamului și ale Bisericii noastre.

Neuitând problemele sociale, vei sprijini ideea națională pe toate terele. Trăim într-o epocă de renaștere religioasă și de întărire a ideii naționale pe baze religioase ortodoxe. Acest fenomen confirmă odată mai mult legătura strânsă dintre ortodoxie și neamul nostru. Și astăzi ca și în trecut, noi preoții suntem purtătorii de steag ai neamului românesc. Noi ajutam neamului să-și desvolte puterile sale, făcându-l tare prin virtuțile și prin credința evanghelică.

Spun de aici, ca să se audă în toată țara, că Biserica noastră este sprijinitoarea *naționalismului românesc*, a cărui vatră caldă a fost ea în totdeauna. Avem convingerea profundă că precum în numele ideii naționale a fost întregit statul român, tot prin puterea naționalismului înfrățit cu ortodoxia se va consolida el. *Dar naționalismul pentru biserică nu este partid, ci este suflet.* Naționalismul este sufletul românesc pătruns de conștiința drepturilor și a misiunii sale pe acest pământ, de conștiința că nu trebuie să se lase sufocat de alte ne-

muri, căci însuși Dumnezeu îi poruncește, odată ce l-a așezat pe acest pământ, să trăiască.

Cu un cuvânt, să fii Prea Sfințite al tuturor fiilor duhovnicești ai Prea Sfinției Tale, luminându-i, mângâindu-i, ajutându-i pe toți.

Îți aduc sincere mulțumiri pentru ajutorul ce mi l-ai dat la Sibiu. Deși despărțirea nu-mi este ușoară, mă bucur că dela vatra șaguniană am putut da capitalei Ardealului un bărbat în adevăr vrednic. Știu că vei împlini toate cele ce sunt spre mărirea lui Dumnezeu. El are să-ți stea într'ajutor, are să Te lumineze în toate lucrările și are să Te judece odată.

Eu rog pe Tatăl ceresc să povățuiască pașii Prea Sfinției Tale spre o rodnică și lungă păstorire. Doresc să Te bucuri de sprijinul și colaborarea și de cea mai deplină încredere a tuturor, cler și popor, intelectuali și oameni de bine.

Intră în slujba Prea Sfinției Tale, cea nouă, ocupă tronul ce Te așteaptă și pune-ți toată nădejdea în ajutorul lui Dumnezeu, pentru că El ne spune și nouă, ca apostolului Pavel, a cărui zi o prăznuim astăzi: «Eu sunt cu tine și nimeni nu va cădea asupra ta ca să te vatăme». Amin.

Biserica și naționalismul

Serbările de instalare ale celor doi episcopi plecați din Sibiu s-au desfășurat atât la Oradea, cât și la Cluj într'un cadru de impunătoare festivitate și bogat în momente sufletești înălțătoare. Primiriile grandioase și entuziaste de cari s-au bucurat ambii vlădici începând dela marginile eparhiilor lor și până la orașele de reședință, prezentarea lor demnă și părintească, cuvântările lor calde, clare și pline de tot duhul evanghelic, impresiile excelente ce le-au făcut asupra tuturor, — ar reclama un condeiu de maestru al scrisului ca să poată fi împărțite celor care n-au fost de față.

N'ar trebui să se omită dintr-o prezentare îndestulătoare a acestor serbări nici însuflețirea și aprobarea ce-au trezit-o, la Cluj, între participanți bunele și româneștiile cuvinte ce le-a adresat P. S. Sa episcopul Iuliu Hossu noului vlădică ortodox, precum și răspunsul frățesc, plin de satisfacție, al P. S. Sale episcopului Nicolae al Clujului.

Dar noi vrem să insistăm aci puțin mai mult asupra unui moment plin de semnificația cea mai actuală și mai generală.

Ne gândim la declarația atât de solemnă pe care a făcut-o I. P. S. Sa Mitropolitul Ardealului în legătură cu atitudinea Bisericii noastre față de naționalism. E o declarație deosebit de importantă atât prin calitatea ei intrinsecă, cât și prin personalitatea celui ce-a făcut-o și prin locul de unde s'a rostit. De pe amvonul catedralei din capitala Ardealului, cel mai autorizat reprezentant al Bisericii ardelenice a ținut să declare, într'un moment atât de potrivit, că Biserica noastră este alături de naționalismul românesc așa cum a fost întotdeauna animatoarea lui. «O spun de aici, ca să se audă în toată țara, că Biserica noastră este sprijinitoarea naționalismului românesc, a cărui vatră caldă a fost întotdeauna. Avem convingerea profundă, că precum în numele ideii naționale a fost întregit statul român, tot în puterea naționalismului înfrățit cu ortodoxia se va și consolida».

Pentru a preîntîmpina atât de obișnuita și superficiala obiecțiune

«umanitaristă», că Biserica se abate dela legea iubirii universale susținând naționalismul, Înaltul ierarh a formulat cu o irezistibilă logică esența naționalismului care nu e altceva decât *apărarea dreptului la viață al unui popor*, care are, împreună și alături de celelalte popoare, o misiune de împlinit pe acest pământ. Nu lupta împotriva altor popoare este esența naționalismului, ci împedecarea acelor popoare de-a înăbuși viața poporului în sânul căruia te-a așezat Dumnezeu. Biserica ortodoxă română, rază din marele soare duhovnicesc care este Biserica și iubirea lui Dumnezeu pentru lume îndeobște, are să se îngrijească de floarea câtră care e trimisă: s'o apere de încălecarea din partea altor plante și să-i promoveze deplina dezvoltare.

«*Naționalismul este sufletul românesc pătruns de conștiința drepturilor sale și a misiunii sale pe acest pământ*», a spus magistral Înaltul ierarh.

Dar a mai ținut I. P. S. Sa să facă o precizare. Și aceasta este clasică. Ea scoate definitiv pe slujitorii altarului din nedumerire în fața atâtor partide și curente naționaliste, cari toate reclamă aderențe. E una din acele distincții concise și definitive asupra cărora nu mai poți discuta, ele rămân bun definitiv câștigat pentru cultura timpurilor.

«*Dar naționalismul pentru noi nu este partid, ci este suflet*».

Slujitorii altarului propovăduesc naționalismul, educă pe credincioși în spiritul lui, dar ei nu se angajează în toată bucătăria de detalii și de obligațiuni a unui partid sau altul. Biserica propovăduiește o concepție pe care o scaldă în razele spirituale ale harului și ale credinței. Și această concepție vrea să fie a tuturor credincioșilor, a tuturor românilor, ca toți să-și iubească neamul și să lupte pentru înălțarea lui.

Declarația dela Cluj rămâne pentru Biserica noastră ca un punct cardinal de orientare în problema atât de importantă a naționalismului.

D. S.

Solemnitatea instalării noilor episcopi de Oradea și de Cluj

Două din eparhiile Mitropoliei Ardealului, Banatului, Crișanei și Maramurășului, eparhiile de Dumnezeu păzite a **Orăzii**, și a **Vadului, Feleacului și Clujului**, au trăit, în 28 și 29 Iunie 1936, zile de mare și negrăită fericire.

În aceste zile s'a desfășurat solemnitatea instalării noilor noștri episcopi, unul al Orăzii, în persoana Prea Sf. Sale **Dr. Nicolae Popoviciu**, și altul al Clujului, în persoana Prea Sf. Sale **Nicolae Colan**, aleși de Dumnezeu și de voința clerului și poporului dreptcredincios din eparhiile mitropoliei noastre.

Credincioșii acestor eparhii au făcut Prea Sfințiilor vlădici o primire strălucită și plină de evlavioasă dragoste, primindu-i ca pe trimiși ai Cerului ce ne ocrotește.

Dăm cetitorilor noștri câteva crâmpee din felul cum au decurs impresiionantele sărbătoriri:

La Oradea

Prea Sfințitul Eepiscop **Dr. Nicolae Popoviciu** a plecat din Sibiu în 26 Iunie d. a., însoțit de: consilierii mitropolitani Tr. Petrișor și Ier. Grovu, rectorul Academiei teologice Dr. D. Stăniloae, I. Sandu dir. școlii normale, Gh. Maior profesor, Dr. N. Schiau avocat, și diaconii I. Dinu, Circov și Vestemean.

Delegați speciali i-au întâmpinat la gara din Cluj, în dimineața din 27 Iunie, ear în gările de pe teritoriul eparhiei Orăzii mii de credincioși, din satele bihorene, în frunte cu conducătorii lor, au salutat cu însuflețire pe învățatul și tinărul episcop, care a găsit cuvinte potrivite spre a răspunde și a mulțumi pentru călduroasa primire ce i se face din partea nenumăratei mulțimi de oameni, asupra cărora Prea Sfințitul coboară arhierșii binecuvântări.

La ora 12 și jum. trenul își face apariția în Oradea. Corul studenților în teologie, condus de profesorul C. Givulescu, intonează „Pre Stăpânul“, ear mulțimea de pe peron izbucnește în urale. De față sânt reprezentanții autorităților civile și militare, urând tradiționalul „Bine ați venit!“ Păr. consilier **Zaharie Moga**, președinte al consiliului eparhial, rostește o frumoasă bineventare spunând și următoarele:

Sânțeti fiu al poporului, personificați în modul cel mai autentic virtuțile lui de inteligență, muncă și spiritualitate, virtuți pe care prin necontenită străduință personală, le-ați dus până la cea mai înaltă strălucire. Aceste virtuți V'au indicat a fi omul cerut de momentul istoric prin care trece Bihorul nostru, la această răscruce de hotare, de confesiuni și erezii. Alegerea de episcop pe care V'a făcut-o marele congres național bisericesc și întărirea primită dela iubitul nostru Suveran, M. Sa Regele Carol II-lea, n'au fost decât recunoașterea cea mai spontană și mai competentă a înaltelor însușiri ce personificați și a misiunii spre care Dumnezeu V'a îndrumat mai dinainte. La vârsta când Domnul Nostru Isus Hristos și-a încheiat activitatea Sa pă-mânțească, sosiți episcop al nostru, ca să-L reprezentați între noi și să-L continuați dumnezeiasca operă, —

Eparhia noastră, poporul românesc și ortodox din Bihor, Vă primește astăzi în sufletul său, bogat în izvoare de credință și Vă așteaptă să-l conduceți pe căile creștinismului viu, în a cărui practică V'ați născut, ați crescut și V'ați oțelit — și să faceți din acest popor credincios o victorie a spiritului evanghelic asupra materiei. —

P. S. episcop Nicolae răspunde:

— *Cu sufletul plin de emoție am călcat cu un ceas mai în urmă pe pământul eparhiei, pe care Dumnezeu mi-a hărăzit s'o păstoresc. Emoția mea a mers în continuă creștere, pe măsură ce mă apropiam de reședința eparhială. Motivul acestei crescânde emoții îl constituie desigur manifestările de căldă și neferită dragoste arătate pe tot drumul și încununare de primirea de aici. Eu apreciez în lumina*

evangeliei această frumoasă primire și o tălmăcesc în senzul dragostei mari cu care întâmpinați pe păstorul sufleteș al acestei eparhii. Primirea aceasta însă își are și latura ei de obligativitate. Ea, în adâncul ei, este un semn de întrebare. Căci toți vă puneți nădejdi noi în mine. Vă mărturisesc, că am venit cu gândul — mărturisit în fața oamenilor și în fața altarului lui Dumnezeu — de a sluji în înțelesul cel mai propriu al cuvântului pe Hristos și neamul meu. Voi fi un slujitor de zi și de noapte la altarul lui Hristos și al neamului.

Mulțumește apoi atât dlui primar **Dr. V. Bleda**, dlui general **Ilcuș**, dlui **Mihăescu** prim-președinte al Curții de apel, cât și celorlalți reprezentanți ai autorităților, pentru cuvintele de bun soset ce le-au rostit.

După aceasta s'a servit doxologia în catedrală; sfârșindu-se slujba religioasă P. S. Sa este condus la reședința episcopală.

La ora 5 și jum. sosește în gara Orăzii I. P. Sfințitul mitropolit Nicolae al Ardealului, însoțit de dl secretar general al ministerului cultelor **Stancu Brădișteanu**. Capii autorităților, în frunte cu P. S. episcop Nicolae, generalul **Ilcuș**, etc. întâmpină pe Înaltul ierarh, care este salutat prin cuvântul ținut de părintele consilier **Z. Moga**.

Înal Prea Sfințitul mitropolit Nicolae răspunde:

Cu inima plină de bucurie vin la solemnitatea instalării noului episcop al eparhiei Orăzii, în persoana P. S. Sale Dr. Nicolae Popoviciu, ales de Dumnezeu și de adunarea congresului naț. bisericesc și cu voința clerului din acest colț de țară. Fiul meu duhovnicesc, Dr. Nicolae Popoviciu, va ridica mersul lucrărilor la acelaș grad de prosperitate pe care această eparhie a ajuns sub oblăduirea mult regretatului episcop Roman Ciorogariu.

Această înaltă misiune trebuie să îmbogățească patrimoniul lăsat de răposatul Roman Ciorogariu.

Instalarea

La ora 9-30 s'a oficiat în catedrala ortodoxă liturgia de către I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae, P. S. Sa episcopul Dr. Nicolae Popoviciu, asistați de un sobor de preoți.

După terminarea Sf. liturghii dl **Stancu Brădișteanu**, în fața capilor autorităților, reprezentanților tuturor societăților culturale și naționale, a dat citire decretului de numire, — semnat de M. Sa Regele Carol II, — în scaunul de episcop al Orăzii.

Păr. consilier mitropolitan I. Petrișor a dat citire gramatei semnate de I. P. S. Sa mitropolitul Ardealului.

I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae rostește cuvântarea pe care o publicăm în fruntea ziarului.

Cuvântarea noului episcop

Clipa de față este una din cele mai sărbătorești din viața mea. Ea mă desparte de viața de pregătire pentru a sluji Domnului și îmi pune înainte adevărata viața de slujitor al Domnului. Și ce cuvinte aș putea scoate acum la începutul unui drum pe care nu-l văd de loc presărat cu flori și trandafiri? Mântuitorul adesea folosea haina pildelor. Și eu, în ziua de azi, mă voi folosi de această haină: Eu sânt păstorul cel bun; păstorul cel bun își pune sufletul pentru voi. Cel ce voiește să slujească cu vrednicie în duhul lui Hristos, în sensul Evangheliei Lui, acela trebuie să se identifice cu acest adevăr. Eu sânt păstorul cel bun. Nu este o simplă întâmplare că aceste cuvinte au fost rostite și scrise în evanghelie, de apostolul Ioan.

Eu voi ști să fiu slujitor vrednic al Stăpânului pământului, dacă mă voi identifica cu cuvântul Domnului. Am spus-o și la frumoasele întâmpinări de eri, că singurul meu gând va fi acesta de a mă jertfi cu toate puterile mele

trupești și sufletești pentru binele poporului ce mi-a fost încredințat. Spre a te jertfi, trebuie să ai o inimă largă. Pildacea mai strălucitoare de jertfă ni-a dat-o Mântuitorul Isus Hristos. Viața lui întreagă n'a fost alt ceva decât renunțare de sine și risipa de binefacere pentru aproapele său.

In eparhia ce mi s'a încredințat sunt atâtea de făcut, încât mi-aș jertfi toate puterile sufletești și trupesti, ca să fac ceea ce trebuie să fac înaintea Domnului.

In fața sfântului altar spun că gândul meu este gândul de jertfă. Imi vin în minte cuvintele unui preot militar rostite cu ocazia sfințirii unei troițe la școala militară din Sibiu, care mi-a spus: Prea Sfințite, pleci la Oradea, de aici din Sibiu, dela umbra alor trei cruci: Șelimbăr, Rășinari și cea pe pe care am sfințit-o azi. Pleci la Oradea cu viziunea crucii în suflet. Întrebarea pe care mi-o pun acum e: cum voi purta crucea luptând pentru consolidarea statului și a bisericii naționale? Una din cruci mă învață cum să prețuiesc crucea neamului. In crucea dela Rășinari, unde odihnește mitropolitul Șaguna, văd ce trebuie să fac pentru biserică ce mi s'a încredințat. Voiesc să slujesc două altare: altarul lui Hristos, și altarul neamului.

In această clipă solemnă, gândul meu se îndreaptă către M. S. Regele Carol II-lea, în mâinile Căruia Dumnezeu a așezat destinele neamului. Și cu adâncă venerațiune și deosebită solitudine și devotament mulțumesc pentru încrederea ce mi-a acordat-o atunci, ca eu să fiu păstor la Oradea. In al doilea rând îmi îndrept gândul către I. P. S. S. Nicolae, părintele meu sufletească cel adevărat, de care azi mă despart. I. Prea Sfințite Stăpâne, Dumnezeu a voit ca pe acela pe care l-ați crescut să fie ajutor la centru, azi este episcop al Orăzii. Am înțeles din cuvântarea I. P. S. Voastre că veneratul episcop Roman v'a cerut o jertfă și că această jertfă a fost făcută în smerita mea persoană.

Prea Sfințite Roman, bucură-te cu duhul, că aci se află episcopul pe care l-ai dorit, care te va pomeni și care va căuta să urmeze frumoasa Ta cale.

In al treilea rând, mă adresez către scumpa mea preoție, cu care voi duce la izbândă: să ai încredere tare că azi a venit în fruntea ta un părinte adevărat. Primește-l cu dragostea cu care el vine la tine. —

Adresându-se credincioșilor, noul episcop a spus: eparhia Orăzii este linia avansată de luptă pentru lărgirea ortodoxismului; de aceea, rogu-vă, primiți pe noul păstor cu toată încrederea în izbândă. —

Recepția festivă s'a făcut în sala episcopală, la care au participat delegați ai tuturor autorităților și societăților culturale și naționale.

In seara aceleiași zile I. P. S. mitropolit Nicolae, însoțit de P. S. episcop Nicolae, a venit la Cluj, pentru instalarea ce avea să se facă luni, în 29 Iunie.

La Cluj

P. S. Sa episcopul Nicolae Colan, venind dela Sibiu, sosește la Cluj Duminecă d. a. la ora 5. In drum spre orașul de reședință este întâmpinat în diferite gări de un mare număr de credincioși, în frunte cu delegații parohiilor veniți să-și arate stima și iubirea ce o poartă noului ierarh.

In gara Copșa mică P. S. Sa a fost întâmpinat de delegații eparhiei Cluj, Dr. Vasile Sava și Dr. Ioan Vască, la Teiuș de protopopul Alex. Baba din Alba-Iulia și prefectul județului Dr. Simion Vulcu, la Aiud de protopopul Iosif Popa și dl general Nicolau, iar la Câmpia Turzii de protopopul Jovian Mureșanu și prefectul județului Turda dl Ion Modrigan.

In gara Apahida P. S. Sa a fost întâmpinat de protopopul Nicolae Vasile al Clujului și dl Dr. Eugen Dunca prefectul județului Cluj, precum și de un mare număr de credincioși veniți din comunele din împrejurimi.

La Cluj, pe peron, se găseau reprezentanții autorităților militare, civile și ecleziastice, mulți profesori universitari, precum și un public foarte numeros.

P. S. Sa episcopul Nicolae Colan a fost primit cu urale, apoi întreaga asistență a trecut în sala de recepție a gării, unde primul a luat cuvântul părintele consilier eparhial Dr. Sebastian Stanca, președintele consiliului eparhial, care a urât în câteva cuvinte bun sosirea noului episcop în numele credincioșilor din Cluj.

Corul teologilor ortodocși sub conducerea dlui profesor Vasile Petrașcu a cântat apoi „Mulți ani trăiască”.

Dnul profesor N. Drăganu, primarul orașului, a spus:

„Clujul se închină cu smerenie arhierului cu aleasă pregătire teologică, cu mare și sfântă dragoste pentru biserică, cu pasiune pentru amvon și cuvântul menit să sămănă sămânța cea bună în sufletele celor dreptcredincioși”.

Alte cuvântări au rostit dnii: general Gh. Florescu, profesorul Sextil Pușcariu, Ștefan Penes.

Tuturora le răspunde mulțumind noul episcop.

Dela gară P. S. Sa e condus la catedrală, unde este întâmpinat de părintele consilier referent Andrei Ludu și de clerul catedralei. După serviciul religios, P. S. Sa se îndreaptă spre reședință.

Duminecă seara cu acceleratul de 9 a sosit la Cluj, venind dela Oradea I. P. S. Sa mitropolit Nicolae, însoțit de P. S. Sa episcopul Dr. Nicolae Popoviciu al Orăzii. In gară arhieriei sânt salutați de părintele Dr. Sebastian Stanca.

Luni dimineața s'a oficiat în catedrală sfânta liturghie de către I. P. Sf. Mitropolit Nicolae și PP. SS. LL. Nicolae Popoviciu al Orăzii și Nicolae Colan al Clujului, înconjurati de un sobor de preoți. La sfânta liturghie au asistat pe lângă reprezentanții tuturor cultelor, a corpului didactic, consular, autorităților civile și militare, și dl Al. Lapedatu ministrul cultelor. Răspunsurile liturgice au fost date de către corul mixt al catedralei și de către corul teologilor.

După terminarea sfintei liturghii s'a desfășurat actul solemn al instalării noului episcop al Clujului. S'a dat citire înaltului decret regal de confirmare, apoi gramatei dată de I. P. Sf. Mitropolit Nicolae P. S. Sale episcopului Nicolae Colan.

Luând cuvântul I. P. S. Sa mitropolit Nicolae, într-o frumoasă cuvântare, a făcut elogiul personalității noului ierarh, amintind problemele care așteaptă rezolvire dela noul păstor al Clujului. Cuvântarea o publicăm în fruntea ziarului după notele luate cu acest prilej.

In numele guvernului a vorbit dl ministru Al. Lapedatu, care a spus următoarele.

„Urci, Prea Sfințite, treptele unui scaun arhieresc de pe care a coborât, încărcat de ani și lauda înfăptuirilor sale neperitoare, ctitorul, adevăratul ctitor al acestei de Dumnezeu păzite eparhii a Clujului și despre care nici noi, contemporanii, nici urmașii nu vor putea spune cuvânt mai drept și mai potrivit, decât că, prin piatra de temelie ce a așezat acestei eparhii, a pregătit și înlesnit, ca nimeni altul, calea și lucrarea urmașilor.

Ori, prin voința clerului și poporului drept credincios, prin consacrarea Sf. Sinod și prin grația M. S. Regelui, Prea Sfinția Ta ești, azi, urmașul său nemijlocit, rânduit, deci, să duci mai departe, pe aceleași căi, dar cu noi puteri și mijloace, opera sa și căutând, ca și dânsul, să o crești și sporești necontenit, pe seama și în profitul eparhiei, care prin așezarea și rostul său, își are o însemnătate aparte, nu numai pentru viața bisericească și culturală a țării, ci și pentru viața politică și națională a statului.

Și nu ne îndoim că vei fi acest vrednic urmaș. Ni-o garantează vigoarea vârstei încă tinere a Prea Sfinției Tale, lumina minții, împodobită cu bogate și înalte învățături și răvna sufletului închinat idealurilor vieții creștinești și românești. Ni-o garantează, apoi iubirea și încrederea cu care ești încunjurat din toate părțile, de sus, dela înălțimea Tronului ceresc, până

jos, în straturile adânci ale poporului din sânul căreia ai ieșit și Te-ai ridicat Prea Sfinția Ta. Ni-o garantează, în sfârșit, părintele sufletesc și stăpânul duhovnicesc, — sub a cărui conducere și îndrumare a crescut și s'a format, ca păstor și îndreptător de suflete, Prea Sfinția Ta, — Înalt Prea Sfințitul arhiepiscop și mitropolit Nicolae.

Așa fiind, nu ne rămâne, în aceste momente solemne ale instalării Prea Sfinției Tale în scaunul de episcop al Clujului, Vadului și Feleacului, decât să-ți facem, cele mai vii și calde urări de viață cât mai îndelungată și de puteri mereu reînnoite, ca ajungând la vârsta patriarhală a fericitului înaintaș al Prea Sfinției Tale, să fii, ca și dânsul, acoperit de iubirea și recunoștința obștească, pentru toate câte vei fi făcut și îndeplinit spre binele și propășirea Bisericii și neamului. Aceste urări nu sunt numai ale mele, ca ministru al cultelor, ci și ale guvernului din care fac parte și care, prin glasul meu, îți zice, după strămoșeasca și creștinească dătină:

Intru mulți ani, Stăpâne! —

P. S. Sa episcopul Nicolae Colan a rostit apoi următorul discurs:

Mâna lui Dumnezeu a voit ca hirotonirea mea într-un arhieru să se întâmple la Rusalii, în ziua constituirii primei comunități creștinești în Ierusalim. Am simțit atunci că sunt și eu alesul comunității, alesul poporului și mi-am dat seama de marea sarcină ce se așează pe umerii mei. Atunci mi s'a luminat gândul, aducându-mi aminte de cuvintele sfântului apostol Pavel: «Vai mie, de nu voi propovădui!» In adevăr, acel praznic reamintește slujitorilor altarului datorită predicării cuvântului lui Dumnezeu fără șovăială și cu apostolească râvnă. Cu focul sufletului său, slujitorul sfântului altar va trebui să aprindă sufletele credincioșilor. La această muncă sfântă îl cheamă biserică și neamul. M'am gândit la câmpul sufletesc al neamului nostru, la acest câmp dorilor de sămânța învățăturilor dumnezeiești, la acest câmp care înseamnă după apa cea vie a credinței în Dumnezeu. Văd cu ochii că adeseori indemnurile rele, indemnurile păcătoase își au efectele lor; cu atât mai vârtos vor putea să aibă efecte binefăcătoare indemnurile cele bune. Omul legat de Dumnezeu poate fi cu adevărat fericit. Credința e suportul de granit al vieții sociale. De multe ori școlarul e aplecat să nu împlinească tot ceea ce spune

* FOIȘOARA *

Reflexii în legătură cu scopul educației

(1) Prof. O. Dragoș

„Chestiunea pedagogică fundamentală este să știi ce vrei când începi să faci educația” (Herbart). In pedagogie, mai ales în timpul din urmă, s'a scris foarte mult și totuși chestiunea fundamentală a pedagogiei, chestiunea scopului educației, este încă tot nelămurită. Educatorul stă buimăcit în fața răspunsurilor variate și contradicătoare pe care le poate primi la întrebarea: care este rostul educației? Voiu aminti în treacăt numai câteva din curentele pedagogiei moderne, care au luat naștere tocmai în urma neînțelegerii asupra rostului educației. Pedagogia socială și pedagogia individuală pun chestiunea dacă individul trebuie educat numai în vederea unei societăți căreia trebuie să i-se subordoneze cu toate interesele sale (ped. soc.), sau, dacă el trebuie educat și cultivat ca o individualitate considerată ca scop în sine și independentă (ped. ind.). In opoziție cu cerințele pedagogiei laice stau cerințele pedagogiei creștine. In opoziție cu educația bazată pe principii idealiste stă educația

bazată pe principii naturaliste. Educației naționale i se opune educația cosmopolită. Materialismului didactic i se opune cultura formativă. Se vorbește de cultivarea voinței, a inteligenței, a sentimentelor, de pedagogia muncii, de educația cetățenească, de pedagogia culturii, de pedagogia personalității. Toate aceste direcții fac dovada haosului care domnește în pedagogie în ce privește scopul educației. Aderenții unei direcții trag la îndoială sau combat scopul fixat de aderenții altor direcții.

Marele pedagog Förster, reflectând mai adânc asupra rostului și posibilității vieții umane, și-a dat seama că nici unul dintre scopurile fixate până acum de alți pedagogi nu poate fi superior scopului formării unei personalități morale sau unui caracter moral. Cine ia în serios formarea caracterului, trebuie să aibă în vedere haosul de azi și să caute din răspuneri să iasă din situația tragică de șovăire între un scop sau altul. Formarea caracterului presupune formarea unei conștiințe clare a rostului vieții, formarea unei concepții de viață fundamentală pe adevăruri obiective, eterne. Educatorul trebuie să se preocupe de scopurile ultime ale activității sale și anume nu numai de adevărurile morale singuratic, ci și de scopul scopurilor, de sensul suprem, dela care își vor primi toate năzuințele măsura și rangul lor. Fără un principiu suprem, dominant, orga-

nizator, înfăptuirile mărunte ale educativului (organizația și disciplina externă, metoda etc.) nu vor avea o valoare prea mare. Conștiința scopului suprem al vieții este de o importanță fundamentală, deoarece numai prin aceasta poate să triumfe caracterul, adică energia, consecvența și unitatea voinței personale asupra tuturor influențelor externe și interne. Numai acela care s'a decis odată pentru totdeauna asupra rostului superior al vieții, este la adăpost de diferitele capricii și influențe din interiorul și din afara lui, care tind să-l întunece personalitatea.

In scurt, pentru Förster, fundamentul ultim al personalității morale este trăirea permanentă și intensă a adevărurilor religioase morale, trăirea cu Dumnezeu. Ca atare, vom vedea ce atitudine are el față de pedagogii individualiști extremiști, cum ar fi Ellen Key, Ludwig Gurlitt, Paul Östreich, Leon Tolstoi etc., al căror crez e cu totul diferit de acela al lui Förster. Aderenții individualismului modern extremist pun accentul în deosebi, ca să nu zic exclusiv, pe desăvârșirea individului, conform felului său propriu de a fi, desăvârșirea lui în ceea ce are propriu, unic, specific, fără a se ține seamă de pretențiile vieții sociale, sau de alte considerații în afară de natura sa. Pentru ei individualitatea naturală a copilului este considerată ca sacrosanctă, ca tabu, astfel încât educatorul i-se supune

ei conștient sau inconștient (dictatura individualității), evită ori ce fel de influență, ori ce fel de corectură a aceluia, vrea să lase totul pe seama spontaneității (cuvântul favorit al pedagogiei de azi) sale, pe seama creșterii dinăuntru în afară, iar de teamă ca nu cumva să aducă vre-o știrbire felului ei propriu de a fi, nu numai că neglijează influența intențională, dar îngrădește cât mai mult și influența funcțională. Ca niște credincioși urmași ai lui Rousseau, consideră drept o crimă îngrădirea desvoltării «libere», spontane a copilului prin influențele exercitate de educator asupra acestuia pentru a-l constrânge, mai bine zis, pentru a-l ajuta să se apropie de idealul „revelat”. Ideea viitorului, după aceștia, nu trebuie să întunece bucuriile prezente ale copilului. „Maiestatea sa copilul” cum spune Ellen Key în opera sa „Secolul copilului”, nu trebuie să cunoască sau să simtă imperativul cerințelor societății, ale culturii și ale creștinismului. Pedagogia individualismului extremist se fundamentează pe ideea optimistă a lui Rousseau, că un copil vine pe lume cu un suflet bun, adică numai cu predispoziții spre bine și numai societatea în care trăiește îl strică. Dacă-l ferim însă de societatea coruptă, putem avea deplină încredere în «libera» lui desvoltare. Liberalismul și anarhismul nu sunt decât o consecință a acestei idei eronate.

dascălul; dacă însă el crede în Dumnezeu, atunci în sufletul lui răsare conștiința datoriei, atunci își dă seama că de controlul profesorului poate scăpa, dar nu și de controlul lui Dumnezeu. Același principiu își evidențiază puterea la toate vârstele și în rândurile tuturor claselor sociale. Iată de ce se cuprinde atâta adevăr în cuvintele Sf. Pavel: «Vai mie, de nu voi propovădui!».

Iubiții mei frați și fii — eu fac făgăduința că voi pune toată râvna, tot devotamentul pentru explicarea scripturilor sfinte, mă voi strădui să fac acest lucru cu și mai mare ardoare de cum am făcut până azi.

Făcând această făgăduință, mulțumesc, înainte de toate, Părintelui ceresc care conduce pe cei mari și pe cei mici, pentru tot ajutorul ce mi-a dat până azi. Aduc cele mai călduroase mulțumiri clerului și poporului care și-a pus încrederea în mine. Mă voi strădui să corespund așteptărilor I. P. S. Sale mitropolitului Nicolae, căruia mult îi datoresc și față de care voi nutri totdeauna sentimentele celei mai vii recunoștințe.

În clipele acestea solemne mă mai gândesc că atât la sarcina, cât și la făgăduința mea, nu mă razim pe propriile mele puteri. Sf. Apostol Pavel mă învață că adeseori tocmai atunci când slăbești, în realitate ești mai tare, atunci te legi de nădejdea în Dumnezeu, care îți înzecește puterile. Mă încred în sprijinul preoților și mirenilor; sunt convins că ei îmi vor da acest sprijin începând de la cei tineri până la cei mai bătrâni. De dragul lor rostesc sfânta rugăciune ce Fiul lui Dumnezeu a rostit-o într-un moment solemn al activității sale pământești: «Părinte, păzește pe toți acei pe cari mi i-ai dat, ca să fie una, precum tu întru mine și eu întru tine»; bunul Părinte să păstreze solidaritatea sufletească a tuturor fiilor mei, căci aceasta este garanția triumfului sigur pe toate fronturile. Și mă mai rog, în această clipă, ca acel Părinte ceresc, care până acum a condus neamul românesc, să-l conducă și în viitor pe cele mai bune și mai luminoase cărări, să-și păzească țara de uneltirile interne și externe, cari tind spre prăbușirea ei. Credința în sfânta biserică, să preamărească pururea sfântul nume al Tatălui ceresc.

Mulțumesc tuturor acelora, cari prin prezența lor au ținut să cinstească acest mare praznic al eparhiei Vadului, Feleacului și Clujului; mulțumesc celor ce în timpul vacanței au purtat grija eparhiei și doresc ca Dumnezeu să răsplătească munca și râvna lor; călduroase mulțumiri aduc Dnui Ministru al cultelor, acestui fruntaș vrednic al bisericii noastre pentru cuvintele frumoase ce mi-a adresat, mulțumesc Prea Sfințitului frate Nicolae Popoviciu al Orăzii pentru mulțumirea sufletească ce mi-a făcut-o, participând la praznicul instalării mele. Suntem vecini cu eparhiile, iar eu cunosc adevărul că mult pot pușini buni împreună. Sunt convins însă că mulți buni împreună pot și mai mult.

Iubiți frați și fii, vă rog să primiți cu toții binecuvântarea mea. —

La recepția dela reședința episcopală au luat parte: reprezentanții autorităților civile și militare, reprezentanții bisericilor și ai diferitelor societăți religioase și culturale.

Părintele consilier Virgil Nistor dela Sibiu a tălmăcit noului păstor salutul Asociației clerului ortodox din Ardeal. Au vorbit apoi: reprezentanții consiliilor din Sibiu, Arad, Cluj și Oradea, după care a urmat salutul reprezentanților celorlalte culte; general Gh. Florescu în numele corpului 6 armată, profesorul Dr. I. Matei, profesorul Ștefănescu-Goangă, rectorul universității din Cluj, dna Alexandrina Cantacuzino în numele femeilor ortodoxe, dna Sofia Meșes în numele F. O. filiala Cluj, prefectul județului Cluj E. Dunca, I. Mănescu preș. S. I. a curții de apel Cluj, profesorul universitar Iuliu Hațieganu în numele „Astrei” și alții.

În numele bisericii române unite a vorbit P. S. Sa episcopul Dr. Iuliu Hossu, care a adresat noului episcop cuvinte pline de dragoste creștinească și românească. Tuturor li-a răspuns P. S. Sa episcopul Nicolae, care a mulțumit fiecăruia în parte pentru cuvintele frumoase, adresate.

S'a dat apoi o masă în sala festivă a palatului băncii „Albina”.

I. P. S. Sa Patriarhul Miron al României s'a bucurat de o impresionantă primire la Londra. A fost salutat la sosire de înalte personalități ale vieții bisericești și politice din Anglia.

La gara Victoria, în timp ce se făceau prezentările, un cor bisericesc a intonat cântări religioase, ear mulțimea aclama pe trimișii bisericii noastre ortodoxe.

Dela gară, I. P. Sf. Patriarh a fost condus la catedrala Westminster Abbey, unde s'a ținut o slujbă religioasă.

I. P. S. Patriarh a rostit în limba română o rugăciune la mormântul Soldatului Necunoscut, peste care a presărat flori; după aceasta a fost condus, cu multă pompă, la palatul arhiepiscopului de Canterbury.

În 29 Iunie c., la biserica ortodoxă Sf. Sofia din Londra slujba religioasă a fost săvârșită de I. P. C. Sa arhimandritul Scriban, pâr. Antal și diaconul Goldan, asistați de clerul grec. Răspunzând urării de bun venit adresat de clerul ortodox al bisericii, I. P. S. Patriarh Miron a spus:

Binecuvintez și mă rog lui Dumnezeu pentru sănătatea Regelui Eduard VIII și pentru marele și gloriosul popor englez, care în vremuri grele ne-a ajutat să ne ajungem la unitate supremă: unitatea națională a tuturor românilor. Poporul român n'a urmărit și nu urmărește decât pacea și creștineasca prietenie. Biserica anglicană ne-a ajutat și ea, a fost singura care a dat sprijin fraților noștri emigrați în Statele-Unite până ce au putut și ei să aibă bisericile lor. Aduc prietenia creștinească a poporului român și mulțumirea lui pentru ajutorul primit dela puternicul popor britanic. Rog pe bunul Dumnezeu să odihnească în pace sufletele eroilor cari și-au vărsat sângele pentru noi toți. —

Reprezentanții bisericii noastre sânt primiți pretutindeni cu mare cinste și li se arată deosebită simpatie.

Un protest al creștinilor ortodocși din Oradea

Di Dr. Ionel Moldovan din Oradea ne trimite un protest în legătură cu instalarea P. S. Episcop Dr. N. Popoviciu.

Acest protest s'a înaintat, în formă de scrisoare, în 27 Iunie 1936, Prea Sfințitului episcop gr. cat. din Oradea, Dr. Valeriu Traian Frențiu, care nu a înțeles să arboreze stindardul tricolor cu ocazia instalării P. Sfințitului episcop ortodox român din Oradea, Dr. Nicolae Popoviciu.

Atitudine Prea Sfințitului episcop Frențiu a stârnit în sufletele credincioșilor ortodocși o îndreptățită durere și revoltă. Cu aprobarea și consimțământul acestor credincioși, di Dr. Ionel Moldovan a înmănat scrisoarea-protest Episcopiei greco-catolice române din Oradea, în același timp aducând protestul și la cunoștința obștei.

Nr. 5439—1936

Comunicare

Se aduce la cunoștință că erezii după Păr. Gavril Simedrea din Bulzești de sus, decedat la 27 Mai 1936, în baza § 5 din regulamentul fondului de ajutorare preoțesc au primit dela Cassa arhiepiscopozană din Sibiu, în numerar, fără nici o reținere, ajutorul de Lei 30.000.

Sibiu, din ședința secției economice a Consiliului arhiepiscopesc dela 27 Iunie 1936.

Consiliul arhiepiscopesc

Un om din cei vechi

Di profesor Nicolae Iorga semnează, în Neamul Românesc din 2 Iulie c., următoarele:

S'a stins la Făgăraș un om din cei vechi ai Ardealului, voinic și inimos, frământând viața până la optzeci de ani pe cari i-a împlinit, cald la pretenție, gata la faptă, bucuros să ajute oriunde, protopopul Nicolae Borzea.

Generația aceasta care se duce cu totul a avut un indescritibil farmec în care intrau multe elemente pe care le mai poți găsi unul câte unul, dar care s'a dus acum.

Întâi de toate, erau oamenii unui anume loc și ai unui anume rost.

Locul acela îl iubiau și-l îngrijau, dând un exemplu de bună gospodărie tuturor. La Viștea, în satul protopopului Borzea, simțai pretutindeni stăpânul. El era sfătuitorul și conducătorul, domnul oamenilor săi. Și era bucuros, când o băgai de samă. În ospitalitatea lui, de care m'am bucurat când eram foarte tânăr, simțai și mândria creatorului, a stăpânitorului.

În același timp generația aceea minunată ținea cu toată iubirea și cu toată puterea, ea servia cu toată munca o profesie. Dacă era om al Bisericii, apoi popă era. Popă în toate: în purtări, în cuvinte, în acțiune. Astfel asupra întregului Ardeal acești «popi», «popi» adevărați, au răspândit o întreagă atmosferă de rânduială, de bunătate și de sfințenie.

Să nu uităm: și un cult al cărții, pentru care din ce în ce se află mai puțini închinători, și o adâncă pietate a trecutului.

În loc, ni vin oameni cari locuiesc în trenul Cluj-București și al căror singur gând e să treacă prin toate profesiile pentru a ajunge prin politică...

Nr. 5385/936. Școl.

Concurs

pentru primirea elevilor în Internatul arhiepiscopozan pe anul școlar 1936/7.

Pentru primirea elevilor în internatul arhiepiscopozan din Sibiu pe anul școlar 1936/7 se publică concurs.

Vor fi primiți gratuit orfanii de preoți săraci și silitori, iar ca solvenți copiii de preoți și ai altor părinți mireni.

Orfanii de preoți, cu spor siab în studii, vor fi supuși la plățirea unei taxe după situația materială a părinților.

Taxa de întreținere va fi 7000 Lei anual, care se va plăti în 4 rate egale: la înscriere, la 1 Noemvrie, 1 Februarie și 1 April.

Taxele plătite pentru cvartalul început nu se restituie în caz de repășire.

Cererile de primire scrise de părinți sau tutori vor avea să fie înaintate Consiliului arhiepiscopesc din Sibiu până la 15 August a. c.

Orfanii de preoți vor anexa la cerere: certificat școlar, de sărăcie și familiar.

Elevii primiți vor avea să aducă cu sine: cele necesare pentru pat, lingerie de corp și pat, hainele și încălțăminte necesară. Rufăria trebuie să fie însemnată cu numele elevului.

Întrucât în decursul anului s'ar dovedi că taxa statorită nu este suficientă, ea se va majora după împrejurări, având elevii a achita diferența statorită.

P. Cucernici protopopi și Cuc. preoți sânt rugați să pună în vedere orfanilor de preoți și altor elevi să înainteze la timp cererile de primire, însoțite de toate actele, căci fără de acestea nu vor fi luate în considerare.

Sibiu, din ședința secției culturale a Consiliului arhiepiscopesc dela 18 Iunie 1936.

Consiliul Arhiepiscopiei ort. rom. de Alba-Iulia și Sibiu

INFORMAȚIUNI

Act de mulțumire. În legătură cu mulțumirile aduse în *Telegraful Român*, Nr. 47 din 10 Noemvrie 1935, de subsemnatul conducător al oficiului parohial ort. român din Idici, jud. Târnava-Mică, adânc recunoscător aduc călduroase mulțumiri generoșilor donatori, cari au înțeles apelul nostru contribuind cu obolul lor pentru sf. biserică. În special aduc mulțumiri dlor: Emil Pavlovici, Emanuil Paul, advoc. Dim. Toncescu, cari au donat câte 8000 Lei; Dimitrie Demetrescu, Eugeniu Vătan, au donat câte 6000 Lei; Remus Demetrescu, a donat 4000 Lei; toți din București. Col. Prot. Iosif Serafim, Sibiu, I. Gheja inv., Indiciu, câte 500 Lei; Divizionul 2 Artilerie, Rădăuți, 260 Lei; Col. R. Iordăchescu, Rădăuți, 100 Lei; Plut. Major Macavei, Bălăușeri, 100 Lei; Primăria orașului Târgu-Mureș, 1000 Lei; Avram Istrate, Ioan Precup, Frederic Bocator, Gheorghe Mailat au donat câte 100 Lei; Ioan Porime, 40 Lei; toți din Idici. Însume mai mici s'au dăruit Lei 8500; total 51.500 Lei; Suma anterioară 6339 Lei; Total general 57839 Lei.

Pr. Iosif Gh. Roman

Promovat cu distincție. Di Corneliu I. Sârbu, fiul vrednicului țaran Ilie Sârbu din comuna Apoldul-de-sus, jud. Sibiu și președinte al cercului studenților teologi ardeleni „A. Șaguna” dela universitatea cernăuțeană, a urmat cursurile facultății de teologie din Cernăuți ca bursier al Arhiepiscopiei ort. rom. de Alba Iulia și Sibiu, iar în ziua de 20 Iunie 1936 a fost promovat licențiat în teologia ortodoxă, cu distincție.

Act de mulțumire. Subsemnatul paroh al bisericii ortodoxe române din Căpeniș, protopopiatul Brașov, în numele consiliului parohial și al parohienilor acestei biserici, aduc călduroase mulțumiri dlui Dr. Ioan Popa, deputat, din Sf. Gheorghe, pentru suma de 5000 lei (cincimii) donată pentru renovarea sfintei noastre biserici. Numele dsale a fost trecut în cartea de aur a bisericii noastre. Bunul Dumnezeu să-i răsplătească darul cu binecuvântarea Sa cea cerească! — Pr. Gheorghe Maxim.

Amânări de studii. Cercul de Recrutare, Sibiu, anunță, că tinerii clasei 1937 însumați cu termen redus, cari doresc a fi amânați de serviciul militar pentru continuarea de studii, au să înainteze cerere timbrată la Cercul de Recrutare respectiv până la 15 August 1936. Ceice nu depun, la Cercul de Recrutare, cererea de amânare până la acest termen, vor fi încorporați la 1 Noemvrie 1936. — Alte amănunte se dau la Comand. Cercul de Recrutare.

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu. Duminecă, 5 Iulie 1936, va predica părintele G. Secaș.

Nr. 144/1936.

(19) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III. Hetur, din protopopiatul Târnava Mare, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în *Telegraful Român*.

Retribuțiunile împreunate cu acest post sânt următoarele:

1. Salar dela stat.
2. Sesie parohială 12 jugăre 1209 st. pătrați, arător, fânaș și grădină.
3. 4 stânjini lemne de foc, anual.
4. Stola stabilită de Consiliul parohial din Hetur la 24 Mai 1936.
5. Chirie pentru casă parohială în sumă de 2000 lei anual, până la edificarea casei parohiale.

Cererile de concurs, cu toate documentele necesare și cu binecuvântare arhierescă de a candida, se vor înainta în termen oficiului protopopesc ortodox român Târnava Mare, iar concurenții se vor prezenta în parohie, cu prealabila încuviințare a subsemnatului, pentru a face cunoștință cu poporul.

Oficiul protopopesc ortodox român Târnava Mare în înțelegere cu consiliul parohial.

Dumbrăveni la 24 Mai 1936.

Ioan Dragolea
protopop

C. preoți să stea în fruntea mișcării

Oastea Domnului